

Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och allmän
förmögenhetsrätt
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Olika vägar till föräldraskap (SOU 2016:11)

Flera av utredningens förslag bygger på etiska överväganden som det inte ankommer på hovrätten att ta ställning till. Hovrätten har granskat betänkandet utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta.

Hovrätten instämmer i utredningens bedömning att lagstiftaren ställs inför komplicerade överväganden för det fall surrogatmoderskap skulle tillåtas inom svensk hälso- och sjukvård.

Vad gäller den vägransgrund som föreslås i 8 a § lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor gör utredningen inte någon djupare analys av behovet av denna. Det kan ifrågasättas om det finns ett sådant behov. Hovrätten noterar i detta sammanhang att ett införande av vägransgrunden inte bedöms ha någon inverkan på antalet surrogatarrangemang i utlandet (se s. 645) och att antalet fall som skulle påverkas av vägransgrunden synes bli begränsat (jfr s. 646). Vidare bör beaktas att en kategorisk bestämmelse av detta slag i enskilda fall kan leda till resultat som står i konflikt med principen om barnets bästa. Om en sådan vägransgrund införs bör en språklig översyn göras av den föreslagna bestämmelsen som anger att ”en” utländsk fastställelse av faderskap inte ska gälla i Sverige under vissa förutsättningar. Detta mot bakgrund av att det – vilket var fallet i de hovrättsmål som föranlett förslaget i denna del – förekommer att ett utländskt domstolsavgörande innebär att faderskap har fastställts beträffande två män. Huruvida det i sådana fall är fråga om en eller två fastställelser kan diskuteras och här utgår lagtexten och författningskommentaren uppenbarligen från olika synsätt. Det blir således oklart vad som avses med ”en annan mans

spermier” i punkten 3 i bestämmelsen. Lagtexten bör på ett tydligare sätt återspegla det som anges i kommentaren om att det faktum att vägransgrunden är uppfylld beträffande en av männen inte hindrar att fastställelsen kan erkännas avseende den andra.

Hovrätten har i övrigt inte någon erinran mot de förslag som lämnas i betänkandet.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättspresidenten Fredrik Wersäll, hovrättslagmannen Cecilia Bergman och tf. hovrättsassessorn Johan Lundqvist, föredragande.

Fredrik Wersäll

Johan Lundqvist